

Regionale Structuur Warmte Zuid-Limburg

INFORMATIEESSIE VOOR GEMEENTERADEN EN STATEN

AGENDA

- Terugblik Presentatie raden 24 januari 2023: Het Groene Net Zuid/Warmtenet Zuid Limburg
- Inleiding warmtetransitie
- Regionale Structuur Warmte - RSW
- Bovenlokale warmte in Zuid-Limburg
- Warmtenet Zuid-Limburg - WZL
- Rol van de gemeenteraad

Presentatie raden 24 januari 2023

Historie warmtenet in de westelijke Mijnstreek:

- Samenwerkingsovereenkomst Beek, Sittard-Geleen, Stein (2015)
- Businessplan warmtenet HGN Zuid (2019), conclusie, geen besluitvorming mogelijk.
- Landelijke ontwikkelingen Wet collectieve warmtevoorzieningen (2022---)
- start Traject Warmtenet Zuid Limburg (WZL) (2023---)

INLEIDING

WAAROM DE WARMTETRANSITIE?

GEOPOLITIEK

ENERGIEKOSTEN

DUURZAAMHEID

AFSPRAKEN EN DOELSTELLINGEN

MONDIAAL	NATIONAAL	REGIONAAL	LOKAAL
Klimaatakkoord Parijs	Klimaatakkoord Nederland	Regionale Energie Strategie (RES) 30 RES Regio's	Transitievisie warmte Wijkuitvoeringsplannen

AFSPRAKEN EN DOELSTELLINGEN

Mondiaal

Nationaal

Regionaal

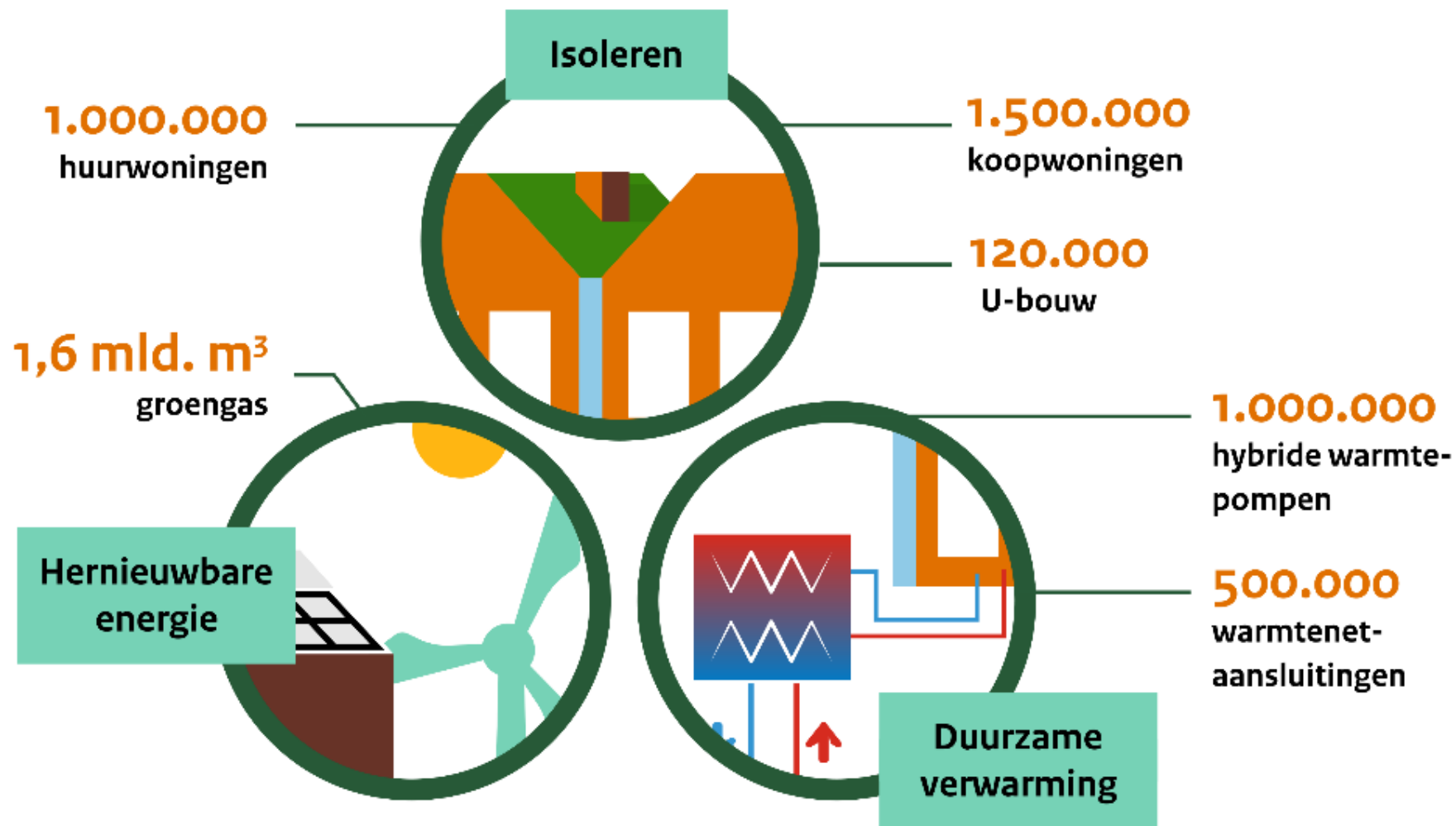
Lokaal

Meer dan 100 partijen verlagen de CO₂-uitstoot van Nederland met **49%** ten opzichte van 1990 via het

Klimaatakkoord

AFSPRAKEN EN DOELSTELLINGEN

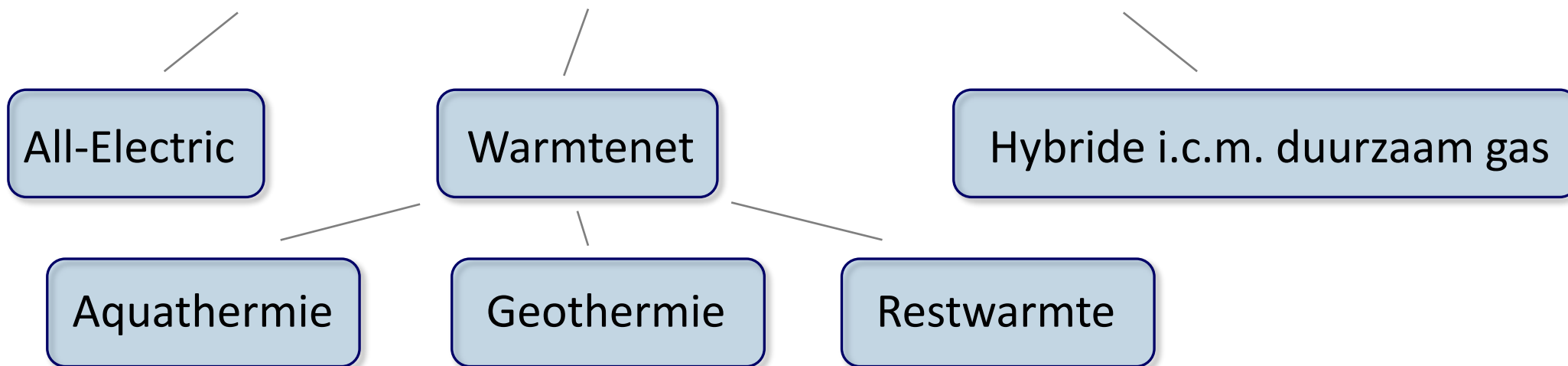

REGIEROL GEMEENTEN

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor eigen gebouwde omgeving

- Transitievisie warmte 2021 (2026) ... (2031) ...
- 20% aardgasvrij 2030
- 100% aardgasvrij 2050

REGIEROL GEMEENTEN

- Transitievisie Warmte → meest kansrijke warmte-alternatief op basis van maatschappelijk laagste kosten
- Onderzoek haalbaarheid warmte-alternatieven (o.a. warmtenetten, all electric)
- Opstellen wijkuitvoeringsplannen
- Deelname aan de Regionale Structuur Warmte (RSW, onderdeel van de RES)
- In de toekomst: vaststellen (gezamenlijke regionale) warmtekavel

Zorgen voor de **laagste maatschappelijke kosten**

Wat bedoelen we hiermee?

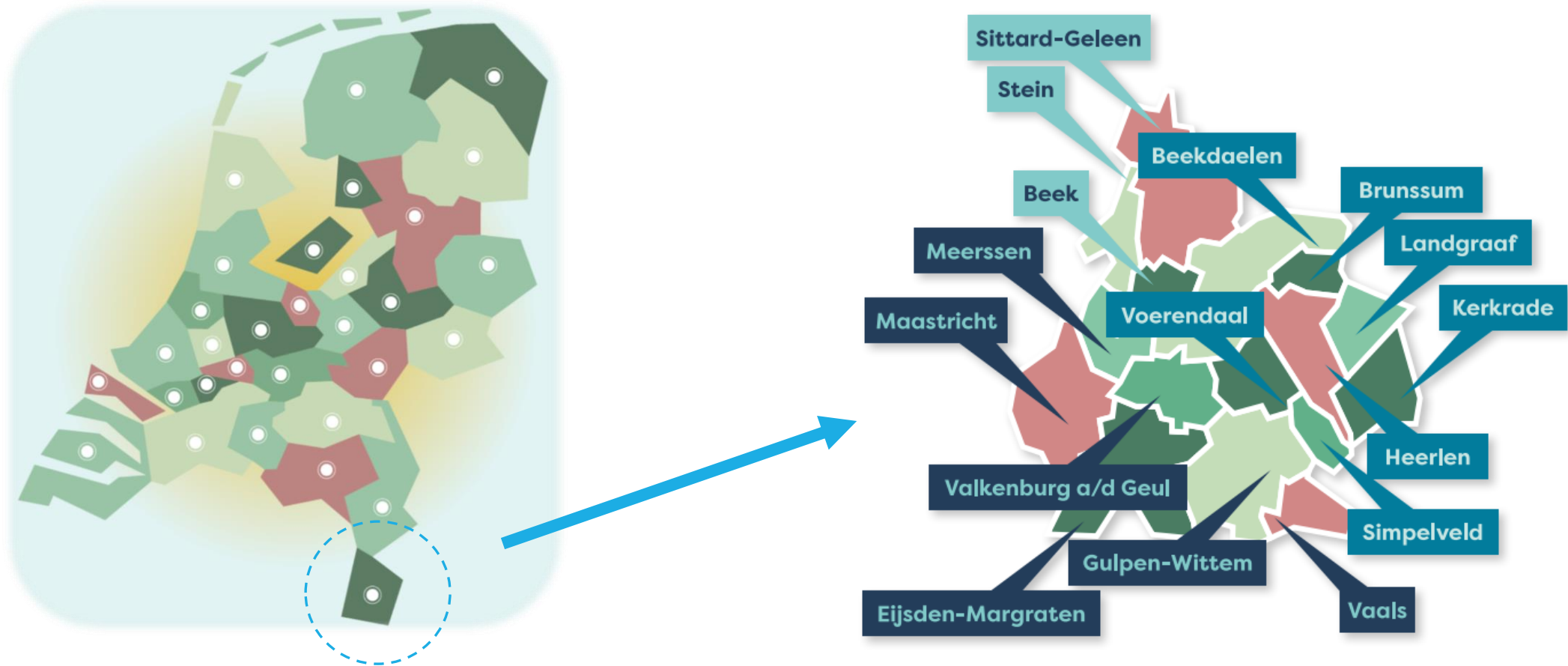
Dit zijn de **totale kosten voor de gehele keten en al haar gebruikers**: dus de kosten voor aanpassingen aan het gebouw, de kosten voor de infrastructuur en de kosten voor de warmtebron en levering van energie, die nodig zijn voor een aardgasvrije gebouwde omgeving.

Hierbij worden niet alleen de investeringen, maar ook onderhoud en operationele kosten meegenomen gedurende een periode van 30 jaar.

Belangrijk hierbij is dat subsidies en belastingen dus geen onderdeel zijn van deze kosten, omdat deze als overdrachten worden gezien; ze hebben geen invloed op de kosten voor de samenleving als geheel.

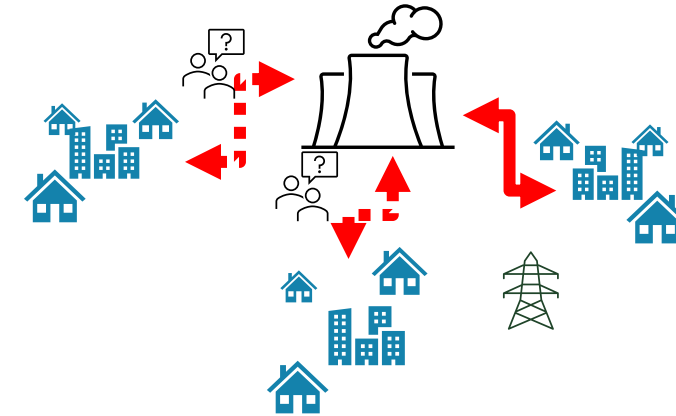
REGIONALE STRUCTUUR WARMTE

DE RES REGIO ZUID-LIMBURG

DE RES EN DE REGIONALE STRUCTUUR WARMTE

- De Regionale Structuur Warmte richt zich op de bovenlokale aspecten in de warmtetransitie
- Gericht op het eindbeeld 2050, met focus op ontwikkelingen die op korte termijn richting 2030 nodig zijn
- RSW Zuid-Limburg -> 3 actielijnen
 - Impact elektrificatie warmtevraag op het elektriciteitsnetwerk
 - Regionale samenwerkingen: aquathermie, groengas...
 - **Afspraken over de inzet van bovenlokale warmtebronnen**

Mondiaal

Nationaal

Regionaal

Lokaal

Bovenlokale warmte in Zuid-Limburg

RESTWARMTE CHEMELOT COMPLEX

- Binnen de regio Zuid-Limburg is er een groot aanbod aan restwarmte vanuit Chemelot.
 - In eerste instantie wordt uitgegaan van de restwarmte van (minimaal) 70 °C.
 - Het beschikbaar vermogen aan restwarmte vanuit Chemelot op dit temperatuur-niveau is 200 MW
 - Voldoende restwarmte voor 70.000 -130.000 Zuid-Limburgse woningen

RSW WERKGROEP 2022: ONDERZOEKEN

1. Onderzoek naar de Transitievisies Warmte (TVW) van de 16 gemeenten.

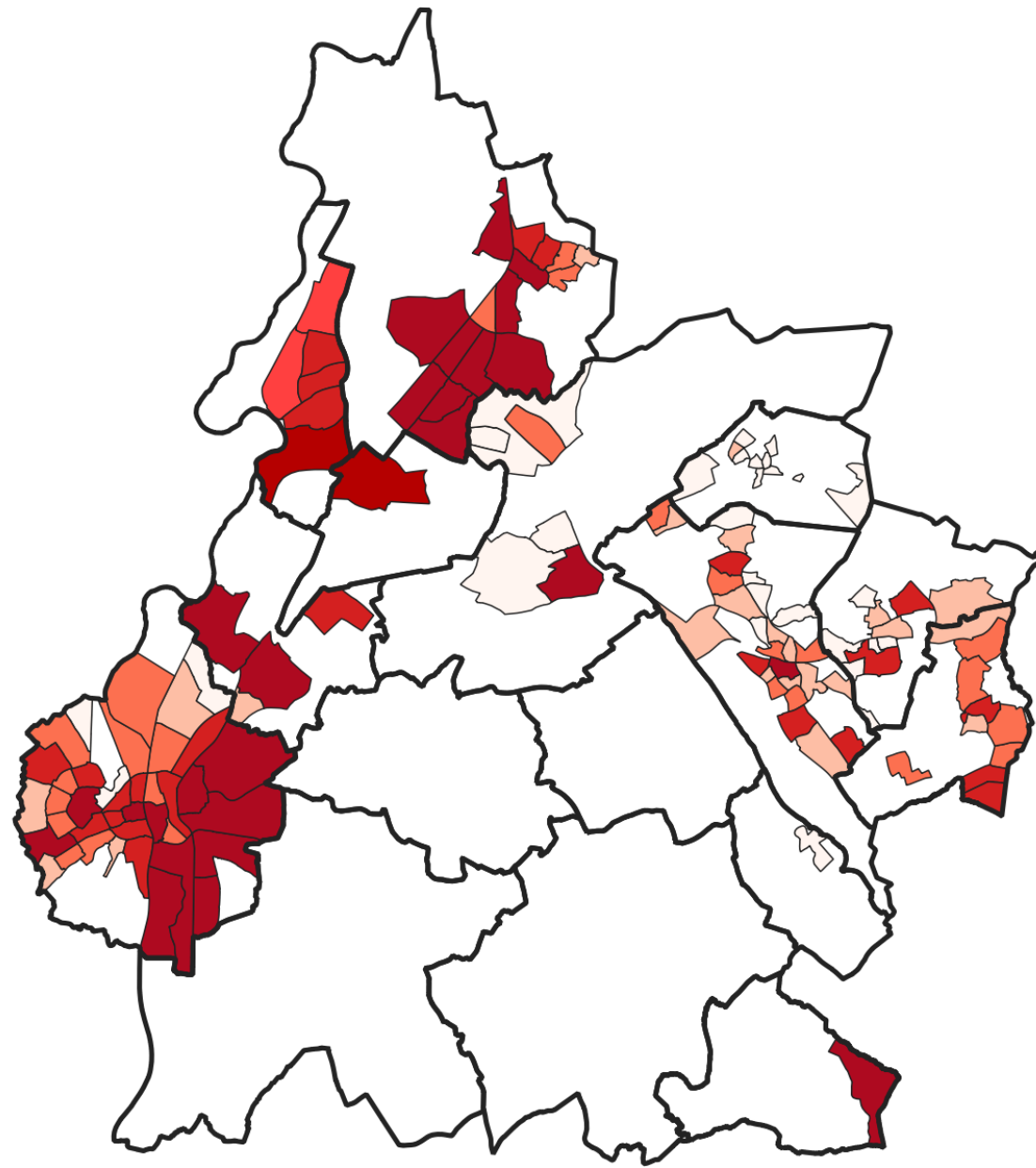
- Welke oplossingen voor warmte per buurt
- Welke gemeente wil (rest)warmtebronnen gebruiken
- Geef dit aanleiding tot het maken van regionale afspraken? (JA)

2. Onderzoek hoe restwarmte van Chemelot op basis van maatschappelijk baten optimaal verdeeld kan worden in de regio. En in welke gebieden (zgn. 'warmteclusters') ontstaan de grootste maatschappelijke baten.

3. Enexis: impact op het elektriciteitsnet op basis van de verwachte inzet van collectieve (rest)warmte (en andere alternatieven o.b.v. elektriciteit).

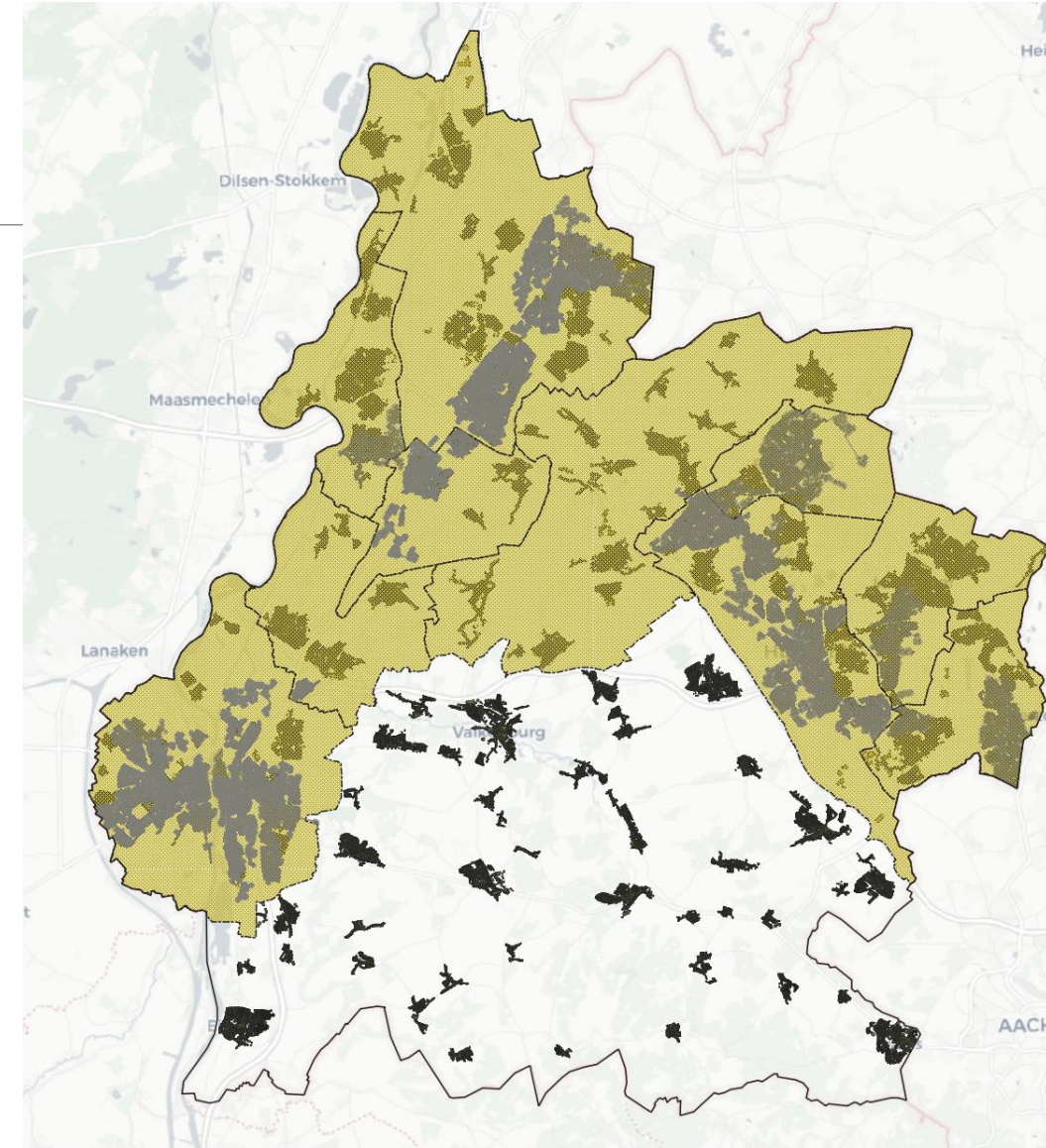
ONDERZOEK 1: INVENTARISATIE TRANSITIEVISIES WARMTE

- Voor alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten in beeld gebracht in welke wijken de gemeente een warmtenet als (deel van-) de voorkeursoplossing benoemd heeft.

ONDERZOEK 2: INZET CHEMELOT RESTWARMTE T.B.V. GROOTSTE MAATSCHAPPELIJKE BATEN IN ZUID- LIMBURG

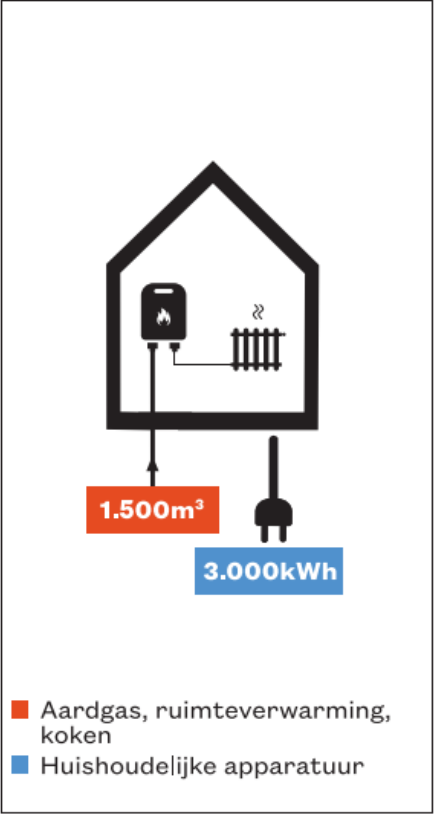
- Kwantitatief zijn de grootste baten te verkrijgen bij de inzet van de bestaande restwarmte in de gemeenten Sittard-Geleen, Maastricht en Heerlen
- Ook in de gemeenten Beek, Brunssum, Kerkrade, Landgraaf en Stein kan Chemelot restwarmte significante baten brengen t.o.v. individuele warmteoplossingen
- In Meerssen en Beekdaelen is dit sterker voorwaardelijk bij het aansluiten van achterliggende gebieden

ONDERZOEK 3: IMPACT WARMTETRANSITIE OP HET ELEKTRICITEITSNET

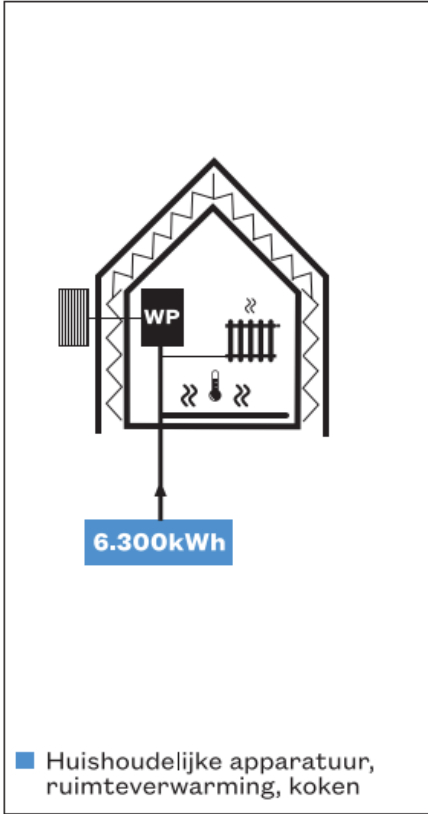
➤ Bijkomende investeringen op het elektriciteitsnet variëren tussen de €75 en €125 miljoen.

HUDIGE SITUATIE 2022

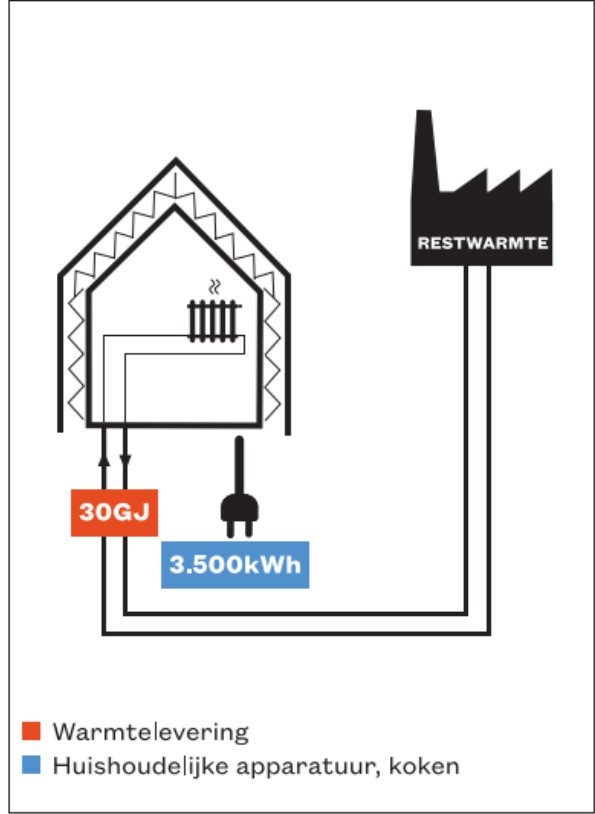

TOEKOMSTIGE SITUATIE 2030 >

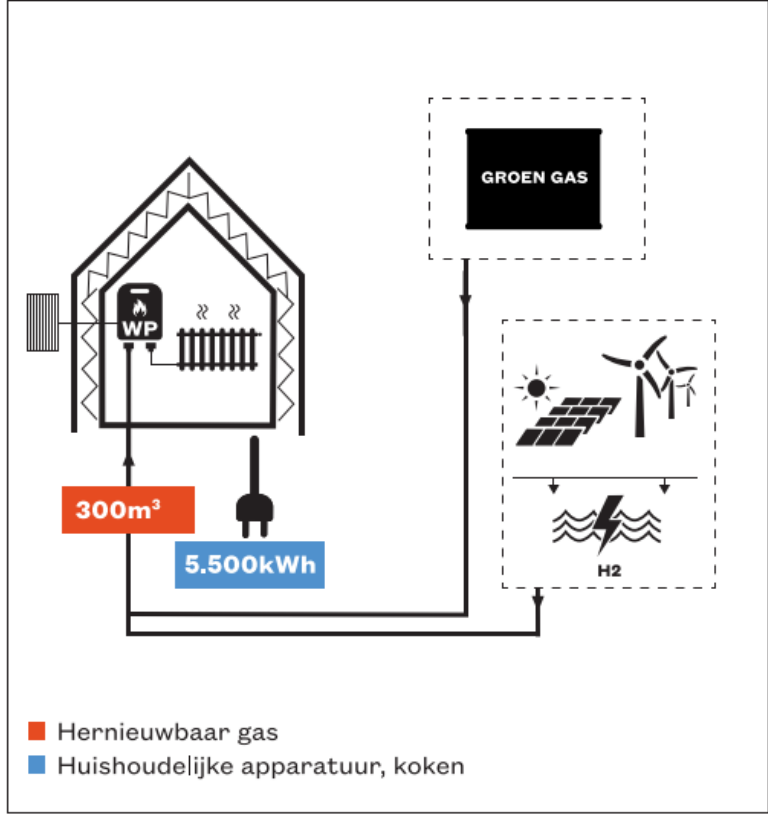
SCENARIO 1

SCENARIO 2

SCENARIO 3

Conclusies RSW

- Besluit Jetten (21/10/2022): infrastructuur collectieve warmtevoorziening in publieke handen
- Resultaat onderzoek RSW: maatschappelijke baten inzet Chemelot restwarmte in potentie het grootst in: —————→
- December 2022 stuurgroep RES-ZL besluit om het WZL proces op te starten:
 - Nieuwe stuurgroep en werkgroep voor WZL.
 - JTM-proces en nieuwe WZL-proces samenvoegen teneinde de slaagkans van beide processen te versterken.

Beek	Landgraaf
Beekdaelen	Maastricht
Brunssum	Meerssen
Heerlen	Sittard-Geleen
Kerkrade	Stein

WARMTENET ZUID-LIMBURG - WZL

OPSTART WZL

Doel WZL-proces

‘Het organiseren van regionale samenwerking ter realisatie van het regionaal warmtenet WZL.

Hierbij wordt rekening gehouden met de beoogde publieke rol van de Wet collectieve Warmtevoorziening (Wcw). Uiteindelijk doel is de fysieke aanleg van een regionaal warmtenet. Daarvoor is het nodig dat een solide uitvoeringsorganisatie wordt opgericht.’

TRAJECT WZL (2023)

- Het onderzoek omvat aspecten zoals toekomstblik op **warmtebronnen**, mogelijke **samenwerkingsvorm en partners**, een analyse van **risico's en mogelijke oplossingen** en mogelijkheden voor **financiering**
- Resultaat Eind Q2 - start Q3 2023: position paper: positie partijen, visie WZL
- De stuurgroep WZL zal in Q3 2023 op basis van position paper besluiten:
 - Of er voldoende gezamenlijke basis is om verder te werken naar de oprichting van een (juridische-) entiteit, waarin de benodigde kennis, kunde en realisatiekracht geborgd worden om een regionaal warmtenet te realiseren.
 - Hoe het vervolgproces en besluitvorming eruit komen te zien en wie daartoe wenst bij te dragen

HUIDIGE STAND VAN ZAKEN

- Een eerste gespreksronde met een groot aantal mogelijke (kennis)partners is afgerond
- Op basis van de uitkomsten uit de eerste ronde volgt een tweede gespreksronde
 - Met die partijen die interesse getoond hebben in een samenwerking
 - Vooralsnog enkel met publieke partijen (in lijn met besluit Jetten),
 - WZL initiatief en richting getoetst met delegatie EZK/BZK (10/05)
 - Op basis van de tweede gespreksronde ontstaat een concreter beeld van een mogelijke uitvoeringsorganisatie
- Dit beeld van een mogelijke uitvoeringsorganisatie is onderdeel van het Position Paper waar stuurgroep in Q3 een besluit (Go / No Go) op zal nemen.

AANDACHTSPUNTEN WZL PROCES

➤ **Bronnen**

Leveringszekerheid nu, en in de toekomst, rekening houdend met toekomstige verduurzaming

➤ **Duurzaamheid**

Een duurzaam alternatief voor aardgas

➤ **Betaalbaarheid**

Streven naar zo laag mogelijke kosten

AANDACHTSPUNTEN WZL PROCES

➤ **Keuzevrijheid**

- Altijd mogelijkheid om wel/niet aan te sluiten op een warmtenet (opt-out: keuze voor eigen alternatief duurzaam verwarmingssysteem)
- Echter, geen keuzevrijheid in de energieleverancier;
 - Meerkosten bij gesplitst model
 - Beperkte schaalgrootte
- Maakt keuze voor uitvoerende partij(en) uitermate belangrijk
 - Borgen van belangen van afnemers

Bijvoorbeeld: door publiek eigenaarschap, of directe participatie van afnemers

➤ **Betrokkenheid van de politiek**

Politiek gaat over de kaders, afstand tot de bedrijfsvoering is een vereiste tijdens exploitatie

Bijvoorbeeld: aan de voorkant spelregels en kaders vaststellen, daarna binnen deze kaders uitvoeringsorganisatie loslaten

ROL VAN DE GEMEENTERAAD

Betrokkenheid en rol van de gemeenteraad in warmtetransitie & ontwikkeling warmtenet

Wanneer heeft de raad een stem?

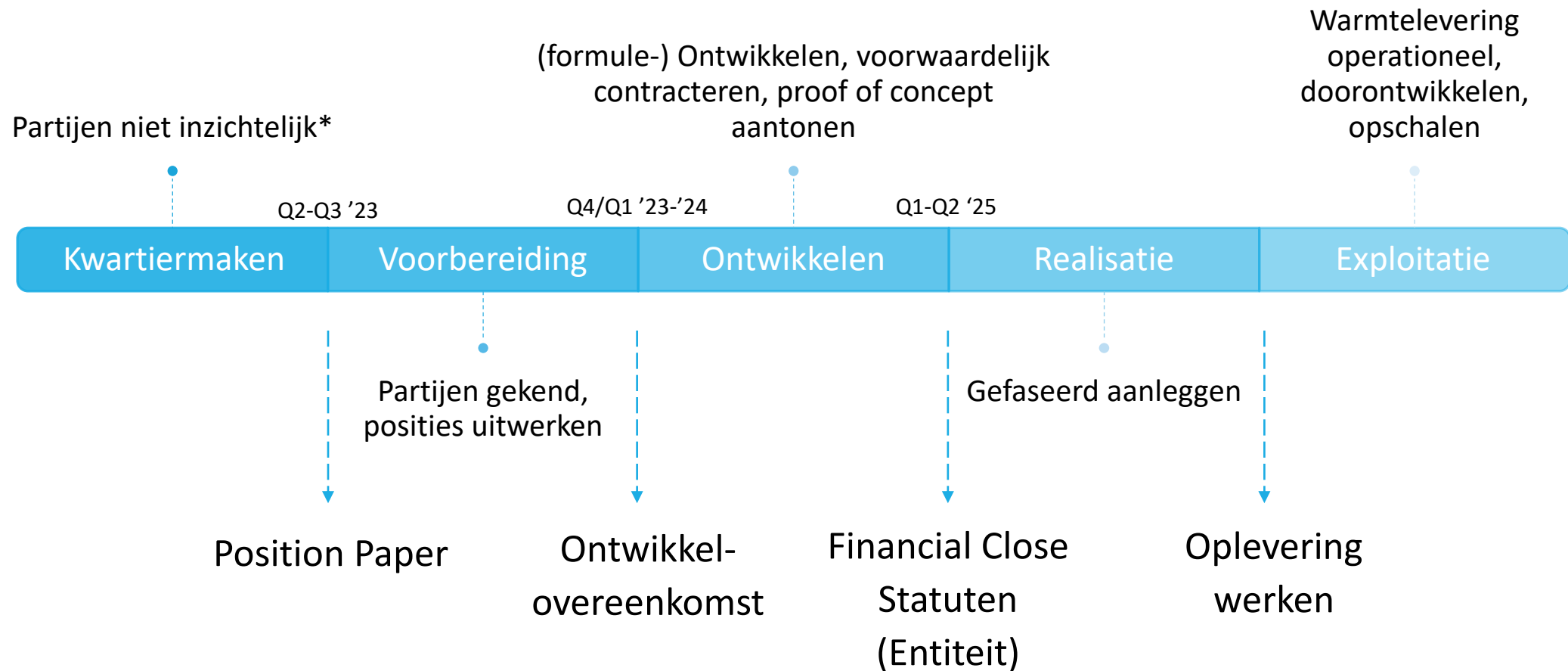
➤ Vooraf

- Besluit tot al dan niet deelname aan een uitvoeringsorganisatie
- Vaststellen kaders welke tijdens de uitvoeringsperiode van toepassing zijn
Bijvoorbeeld: voorwaarden voor financiering, tarievenstructuur

➤ Tijdens exploitatie

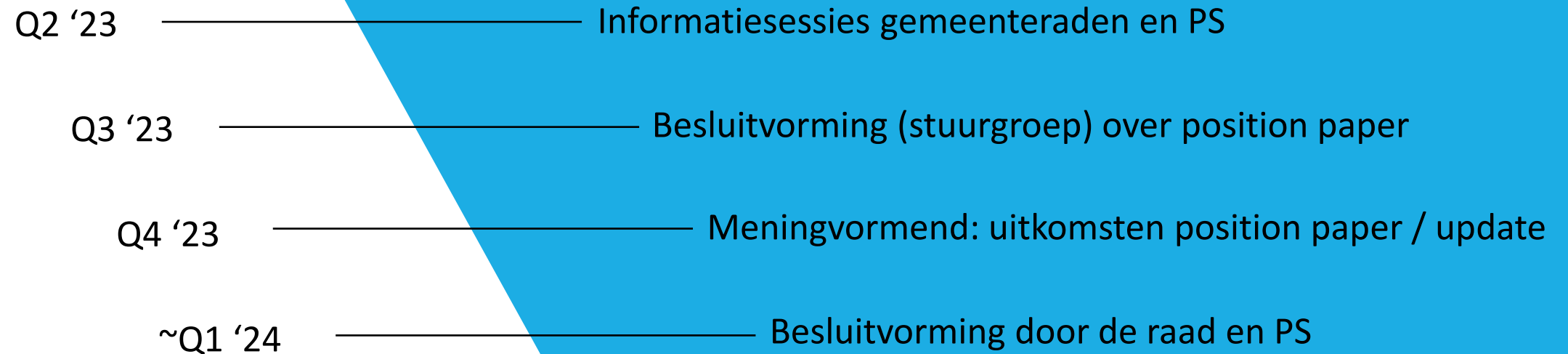
- *Updaten Transitievisie Warmte (waar nodig)*
- Vaststellen warmtekavel(s), wijkuitvoeringsplannen en omgevingsplan (bevoegdheid college onder omgevingswet)
Belangrijk hierbij is participatie, democratisch tot stand gekomen
- *Controlerende functie bij investeringsbesluiten – voorwaarden voor financiering*
- *Besluitvorming van WGIW (Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie) - (doorzettingsmacht)*

Vooruitblik WZL-Proces

TIJDLIJN

VERVOLGPROCES

BEDANKT

[PRESENTATOREN]

